

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Serisori nerancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
la Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthal & Emerico Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
la Budapesta la A. V. Golbor-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Krassébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarită și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminecă 4 cor. pe cr.
Pentru România și Bucovina
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
nr. 30, etajul I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 32.

Brașov, Joi 12 (25) Februarie

1909.

Criza în Balcani și Rusia

Se mira lumea, de unde își iau Sârbii curajul de a se purta într'un mod atât de provocător față cu monarhia noastră, și această mirare era cu atât mai mare, cu cât Rusia făcuse niște declarații, cari îndreptățeau a presupune, că nu se mai gândește și poate că din capul locului nu s'a gândit serios de a protesta contra anexiunii Bosniei și Herțegovinei și de a se opune față de realizării ei. Astăzi, văzând cum deodată cabinetul din Petersburg și-a schimbat atitudinea și a ajuns a veni în contradicție chiar și cu Franța și Anglia cu privire la modul de procedere față cu Serbia, precum și în chestiunea recunoașterii independenței Bulgariei, înțeleg și cei mai optimiști că purtarea provocatoare și lărmuitoare a Sârbiei își are razimul său în politica de intervențiune a Rusiei, o politică atât de ciudată și șovăitoare care, afișând ca țintă a ei promovarea și susținerea cauzei păcii, lucrează mai mult pentru provocarea războiului.

Pentru moment toată presa europeană e alarmată nu atât de cele ce se petrec în Serbia, cât mai mult de apucăturile viclene ale diplomației rusești, cari reamintesc vremile, când politica fostului cancelar Gorciakov se afla în apogeul ei.

Până acum predomină încă părerea, că atitudinea cabinetului rusesc nu țintește deadreptul la provocarea unui războiu în Balcani, ci are de scop mai mult de a exercita presiune asupra Austro-Ungariei, ca să facă concesii cât mai mari posibile Sârbilor.

S'a dat expresiune în cercurile diplomației germane surprinderii asupra contradicției, ce se arată în atitudinea guvernului rusesc prin faptul, că acum deodată se accentuează la Petersburg rezistența în contra anexiunii Bosniei, care accentuare stă în contrast direct cu recunoașterea

Bulgariei, ce s'a făcut deja pe jumătate din partea Rusiei. Dacă lui Isvolski îi place a juca rolul unui zelos păzitor al tratatului dela Berlin, atunci cum vine, că acum deodată vede o călcare a tratatului numai în anexiunea Bosniei, nu și în declararea independenței Bulgariei?

Contrazicerile aceste în atitudinea Rusiei și simțita ce și-o dă Isvolsky de a împiedeca desnodământul pacificării al crizei balcanice prin tot felul de apucături, pentru cari pare a posede un deosebit talent, face ca situația să fie foarte nesigură și că conflictul dintre Austro-Ungaria și Serbia, care până acuma a ars sub spuză, să izbucnească poate ca mâine în flăcări.

Rusia s'a mai încercat să facă presiune asupra Austro-Ungariei și prin aceea, că a propus, că marile puteri să întreprindă o acțiune mijlocitoare nu numai la Belgrad, ci și la Viena. La Berlin însă Isvolski n'a aflat sprijin pentru aceasta propunere, care fu respinsă de principele Bülow și acum a rămas ca numai la Belgrad să se facă acel pas colectiv al puterilor. Este însă nesigur dacă se va putea realiza și aceasta intervențiune, este c'un cuvânt mai nesigură ca altă dată situațiunea întreagă în Balcani, unde dai de contraste în toate părțile. Așa se asigură mai eri alături că acordul monarhiei noastre cu Turcia e perfect, ear azi se vestește că boicotul mărfurilor austro-ungare n'a încetat încă nici în Constantinopol.

Ce vrea Kossuth? Intr'o telegramă, ce a adresat-o Francisc Kossuth partidului independist din Felegyhaza, el zice: »Lucrez în interesul băncii independente sau pentru forma, ce i se poate da ei acum, pentru banca independentă cu cartel«. Se vede dar, că Kossuth s'a dus la audiența din Viena cu planul gata de a stăruii pentru banca independentă, care să stea în legătură de cartel cu banca austriacă.

Audiența de ieri, a lui Kossuth la

Majestatea Sa, care a fost anunțată cu săptămâni înainte, era prezentată, ca una, ce avea să aducă o soluțiune în chestiunea băncii. Foaia lui Hollo afirmă, că Kossuth s'a prezentat la Viena înaintea domnitorului ca mandatar al națiunii maghiare. Când colo ce să vezi? Toate foile oficioase susțin cu privire la rezultatul audienței de ieri a lui Kossuth unisono, că ea n'a avut de loc un caracter decisiv. Ziariștilor, cari l'au întrebat, îndată ce a eșit dela palat, cum stau trebile, Kossuth nu le-a putut răspunde mai mult decât Justh, că nu le poate împărtăși amănunte, — c'a fost primit grațios de rege și că i-au rămas cele mai bune impresii dela audiență.

Adevărul este, că Kossuth s'a mărginit a informa pe Monarh asupra tuturor chestiunilor actuale, în deosebi asupra chestiunii băncii. Monarhul l'a ascultat cu atențiune și și-a exprimat speranța, că în chestiunea băncii, guvernele se vor putea înțelege între olaltă. Așa dar va trece încă timp până ce va putea fi vorba de o soluțiune oare-care.

Adunarea dela Mehadia. Un număr mai mare de alegători din Mehadia au convocat pe Duminecă trecută o adunare, la care au invitat să participe deputații naționaliști dietali și pe deputatul Burdea Szilard. Din cauza alegerii din Oravița clubul deputaților naționaliști a trimis la adunare ca reprezentant pe d-l dep. Suciu, iar Burdea, mirosind că va trage scurtă, a eselat prin absență și s'a lăsat substituit prin câțiva gornici și scriitorai ai săi, cari au căutat prin câteva întreruperi la începutul adunării să provoace scandal. Mulțumită atitudinii demne a poporului, care a venit la adunare în număr de aproape 2000, adunarea s'a putut ținea, iar întrerupătorii, după ce s'au făcut de răs, au părăsit ploați adunarea împreună cu gendarmii, cari fuseseră concentrați probabil pentru a »face ordine« în cazul unei încălțări.

Astfel d-l dep. Suciu a putut vorbi poporului neconturbat de nimeni, expunându-i timp de două ore întreaga situație politică a țării și îndeosebi activitatea deputaților naționaliști. În mijlocul unei mari însuflețiri s'a votat unanim încredere deputaților și s'a luat o rezoluțiune în ce privește introducerea votului universal egal, secret și pe comune. Deputatului Suciu i-s'au făcut entusiaste ovățiuni.

vorbe goale i-a trezit neașteptata năpădire a armatei lui Hatvani, general unguresc trimis de Kossuth spre a putea surprinde pe muntenii încrezuți în armistițiul încheiat.

Hatvani cuprinse orașul Abrud și toți inteligenții români, aci adunați — cu toate promisiunile lui Dragoș fură a doua zi făcuți prizonieri, între aceștia Dobra și Butean.

Avram Iancu scăpă ca prin minune de a fi și el prins. Un avis primit într'o clipită îi dete puțința a scăpa pe un deal necuprins de soldații lui Hatvani, așa că el singur putu ajunge la Cămpeni în acea noapte. Era Duminecă noaptea. La signalele date în acea noapte toți combatanții s'au prezentat în Cămpeni în ziua de Luni.

Cei mai mulți conducători ai mișcării naționale acum erau în puterea lui Hatvani, care fără a lua în seamă mai departe vocea lui Dragoș, a arestat pe Dobra, Butean — ambii advocați și înflăcărați naționaliști — și pe toți românii inteligenți, cari se încrezuseră în vorbele lui Dragoș — și care i-au sedus a nu încerca o evadare din oraș, ce ar fi fost cu puțință în locuri muntoase precum este Abrudul, și mai ales în timp de noapte.

Alegerea dela Oravița.

De patru zile d-l George Pop de Băsești, președintele partidului național, se află în mijlocul alegătorilor săi orăvițeni, pretutindeni întâmpinat cu mare însuflețire de poporațiune. Iată cum apreciază ziarul »Drapelul« primirea candidatului național:

»De când s'a apropiat candidatul de cercul electoral, a fost gară de gară întâmpinat de aclamațiile lunei, care din ziare era avizată despre sosirea lui. Așa a călătorit din manifestație în manifestație, cari creșteau mereu cu cât se apropia de Oravița. A descrie ce a fost la Oravița este cu neputință condeiului omenesc. Era vorba ca autoritățile prin măsuri polițiale să reducă din marea serbării. Dar... față de izbucnirea elementară a vocii poporului, a dorului inimii poporului și a hotărârei sale demne și impozante au rămas neputincioase toate micile măsuri polițiale, toate șicanele și șiretlicurile. În mii de piepturi o singură inimă a svăcnit, un singur dor a străbătut sufletele, unul și același gând i-a avântat pe toți. Mulțimea necuprinsă de o singură privire omenească, nemăsurată de ochiul deprins a aprecia mase, valurile acele imense de capete cari se mișcau îndesuite pe stradele Oraviței române, erau un singur corp, un singur suflet, unul și unitar, compact și închiegat. Discursurile de recepție, adunare, program etc. au fost incidente disparente, cari se înecau în manifestația măreață, care a fost momentul culminant al zilei de Duminecă, al zilei de ieri și fără îndoială și al zilei de astăzi și al zilelor ce urmează până la alegere...«

Același ziar relevază însă și un moment trist, care trebuie să ne pună pe toți pe gânduri, anume lipsa preoților din fruntea poporului, cari cu puțină excepțiune au trecut în tabeaua contrari.

»Noi nu rezultatul alegerii îl temem — scrie același ziar —, căci până când stă poporul zid, este acest rezultat pe deplin garantat, dar ne temem de abisul ce se deschide între preot și popor. Acest abis poate deveni fatal nu numai pentru preot ci mai ales pentru rolul bisericii în viața poporului nostru.«

În următoarele dăm câteva amănunte despre turneul electoral al d-lui George Pop de Băsești, care este pretutindenea însoțit de deputații: Dr. Lucaci, V. Damian, Dr. St. Pop, Dr. A. Novac și Dr. St.

În aceasta purtare zace păcatul lui Dragoș, care prea multă ponderositate pune pe misiunea ce i-o dăduse Kossuth — care l'a adus jertfă mult cunoscutii politice de duplicitate de veacuri de ei observată față de Români și prin Hatvani pusă de nou în practică.

La porunca lui Hatvani a fost în mod mișelesc împușcat advocatul Dobra, născut în Zlagna și care avea rudenii de sânge în Cămpeni.

Când au auzit rudenii lui Dobra, s'au și gândit la răsbunare asupra lui Dragoș, ademenitorul Românilor.

Dragoș încă a voit să meargă cu Hatvani, când acesta, văzându-se periclitat de atacul vehement al muntenilor, într'o noapte întunecoasă s'a retras cătră Brad cu armata câtă îi mai rămăsese. În fuga Ungurilor pe valea Cerniței, Dragoș cu adjunctul său Antonescu, — un tânăr student din Beiuș, — au răpăcit și rămânând de parte de grosul trupeii maghiare au fost necesitați a se întoarce la Abrud, adăpostindu-se la casa lui Simeon Șulut.

Românii cuprinseseră în noaptea aceea Abrudul și în dimineața zilei de 10 Mai, sub conducerea rudenilor lui Dobra despre cari amintisem mai sus — o ceată de Alăceni intrară în curtea lui Șulut, cerând

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Moartea deputatului Dragoș.

(Reminiscență istorică.)

În 10 Mai 1849 a fost ucis acest bărbat în orașelul Abrud prin lăncerii români din oastea muntenilor lui Avram Iancu.

Se știe cumcă Dragoș ca trimis al guvernatorului Kossuth a venit în munții apuseni pentru pacificarea muntenilor din țara Topilor. Avea deplină înputernicire dela Kossuth și spre ajungerea unei înțelegeri pacifice se încheiasse un armistițiu, care din partea Românilor s'a observat cu strictețe, în cât ei supraveghiaseră anteposturile, cari toată iarna retrăseseră pasurile din munții apuseni.

Dragoș fu primit cu bunăvoință din partea conducătorilor poporului. La cerea lui s'a convocat și o adunare la Cămpeni, care s'a și ținut în fața poporului muntean adunat în mare număr, și la care a participat Avram Iancu și toți corifeii mișcării naționale, cari în acel timp în mare număr trăiau în munții apuseni, și între cari mulți și din România. A vorbit Dragoș poporului adunat într'un limbajiu

cam îngâmfat, în care preamărea pe Kossuth și pe Unguri, din care cauză a și fost huiduit de poporul adunat cu strigăte: jos cu el! jos cu el! Sub astfel de strigări s'a sfârșit adunarea poporală din Cămpeni, și Avram Iancu l'a scutit de furia muntenilor.

Precum am văzut, inteligența română acolo adunată era mai calmă față de vorbele lui Dragoș decât poporul, căci însuși Iancu l'a luat de subsuoară pe Dragoș și l'a condus afară din locul adunării, încunjurat de mai mulți inteligenți români, între cari era și Dobra și Butean, cele două jertfe ale proastei încrederi în spusele lui Dragoș.

Avram Iancu cu toți conștii săi au părăsit Cămpeni mergând cu Dragoș la Abrud spre a continua tratările împăciuirii cu regimul republican din Dobrița. Nici pe gardiștii săi nu i-a luat cu sine prefectul-general Avram Iancu, acest idealist, pentru posibilitatea de a se scoate la o înțelegere dreaptă cu neamul maghiar. La Abrud pertractările s'au continuat peste o săptămână dela adunarea poporală din Cămpeni, și în tot timpul acesta nici o măsură de apărare Români nu au luat, ci cu încredere și petreceau timpul cu sfaturile împăciuirii, din care petrecere de

Petrovici. La Oravița, deși ninge din greu, a fost întâmpinat de mii de oameni. Ovațiunile la adresa candidatului național și a însoțitorilor ei au fost de nedescris.

Duminecă după masă au plecat la Greovaț, unde li s'a pregătit iarăși o primire din cale afară de însuflețită. Banderiul de călăreți le-a eșit în cale. Apoi fruntașii comunei în sâni. În mijlocul satului așteptau locuitorii cu mic cu mare. Discursul de bineventare îl rostește harnicul comersant Fabiu Nemoianu. Afară de candidatul George Pop, au mai vorbit în mijlocul unei mari însuflețiri și deputații Dr. Pop, Dr. Petrovici și advocații Dr. Gropșan și Dr. Meșter.

De aici marele convoiu a plecat la Căcova, unde a fost întâmpinați de harnicul și neînfricatul preot Dabiciu, care în ciuda presiunii n'a stat la îndoială că unde îi este locul. Aci a rămas candidatul peste noapte. Luni apoi a fost aici adunarea, care a decurs ca și la Oravița și Greovaț cu aceeași însuflețire. Poporul luase parte la adunare cu mic cu mare. Au fost scene emoționante.

De aici au plecat la Comoriște. În cale le-au eșit 12 tineri, călare pe cai albi. Un car lung de boi era încărcat cu copii, cari cântau doina lui »Badea Gheorghe«. Strada principală a satului era festiv pavozată. Din toate ferestrele atârneau poezii, țesături naționale, cari dădeau căsuțelor albe un aspect fermecător. Adunarea a decurs ca și cele premergătoare. Deosebit a impresionat, că aici a stat preotul în fruntea credincioșilor săi. Mândria sătenilor, că au un preot la locul său, nu se poate descrie.

După masă au plecat în lung convoiu la Forolice, unde de asemenea a fost primirea grandioasă Eri, Marti, au plecat la Goruia, una din cele mai însuflețite comune. Mare banderiu de călăreți și lung șir de trăsuri au eșit în calea candidatului. Tot eri s'au ținut adunări în Secaș și d. m. la Tivcanul-mare.

Comercianții turci contra boicotului. Din Constantinopol se anunță că situația comercianților turci în urma boicotului a devenit foarte critică, așa că au început să refuze ordinul comitetului de boicotaj. Comercianții din Constantinopol și din Salonic s'au opus cererii comitetului de boicotaj.

Protocolul austro-turc. Din sferele diplomatice din Constantinopol se anunță că protocolul austro-turc nu se va semna decât numai peste două săptămâni, deoarece guvernul turcesc ține ca documentul acesta să fie subscris de ministrul de externe personal. Dar acesta tocmai acum face călătorie circulară în Europa.

Atitudinea împăciuitoare a Turciei. Agenția telegrafică bulgară publică o convorbire pe care a avut-o corespondentul său din Constantinopol cu Hilmi Pașa. Acesta a declarat, că noul cabinet otoman a adoptat cu totul politica împăciuitoare a fostului cabinet. Noul cabinet va căuta să păstreze relațiile de prietenie cu statele europene și mai cu seamă, va căuta să aibă cele mai strânse legături cu Bulgaria. În ce privește populațiunea din imperiul nostru, a declarat Hilmi Pașa, noi nu vrem să auzim de Greci, Turci, Cuțovalachi, etc. pentru noi toți aceștia nu

a li-se estrăda trădătorul Dragoș. Gazda casei ascunsese pe Dragoș într-o cămară din fundul târnațului și spuse oamenilor că cel căutat nu se află aici. Antonescu le văzu toate acestea. Glotașii stăruiau și în urmă amenințară cu moarte pe Șulu, cari amenințări le auzia și Dragoș, care de bună voie eși din cămară și se prezentă conducătorilor acelei trupe înarmate. Dragoș se rugă să-l cruțe, îi imbiă cu galbenii adunați de el pe timpul petrecerii din Abrud în schimb pentru bancnote kossuthiste, cari în munți nu aveau curs și numai de silă le schimbăse unii oameni mai avuți. — N'au folosit nimic rugărilor lui, căci Dobra era ucis și rudeniile lui volau răsunare. Dragoș fu aruncat peste târnaț în lăncile glotașilor adunați în curte, unde a fost zdrobit la moment și trupul lui, formând o masă de carne și oase, a fost aruncat peste un zid într-o grădină din vecinătate, unde i-s'a și făcut mormântul. Moartea lui Dragoș este o răsunare pentru uciderea avocatului Petru Dobra, care răsunare au săvârșit-o rudeniile celui ucis.

Iancu s'a supărat de acest fapt, căci ea idealist omorurile nu le suferea și mulți Unguri căzuți în robia lui — în loc de moarte, aflau scutul lui Avram Iancu — îngrijindu-se chiar și de întreținerea lor și a familiilor acelor prizonieri, pe cari îi aterna în Offenbaia.

există decât ca cetățeni otomani. Hilmi Pașa a desmîșit apoi svonorile ce s'au răspândit, că ar fi obosit și că s'ar retrage. »Vă rog să spuneți, a zis Hilmi Pașa, că toate aceste svonuri sunt absolut false.«

Regele Ferdinand în Rusia. După relațiunile ziarelor bulgare Regele Ferdinand a fost primit la Petersburg cu toate onorurile cuvenite unui rege, dar spre deziluzia celor din regatul Bulgariei, până acum nu s'a vorbit cătuși de puțin de recunoașterea Bulgariei ca regat. Părerea cercurilor din Rusia e că o recunoaștere dintr'odată a suveranității Bulgariei, ar însemna o călcare flagrantă a tratatului din Berlin. Pe de altă parte însă, se știe cu siguranță, că Rusia a făcut toate demersurile necesare pe lângă marile puteri, pentru recunoașterea Bulgariei Cea dintâi putere, care în prezent se opune, ar fi Anglia.

O telegramă din Petersburg anunță, că ambasadorul Turciei a telegrafiat guvernului său că, ministrul de externe Isvolski i-a declarat, că primirea Alteței Sale regale a prințului Bulgariei cu onoruri de suveran independent nu e decât o chestiune de pură formalitate.

»Vecerna Posta« publică un articol rezumând o convorbire, pe care un redactor al său a avut-o cu ambasadorul turc din Petersburg. Diplomatul în chestiune a declarat că regele Ferdinand a fost primit la Petersburg cu mari onoruri, nu din cauză că Rusia a ținut să recunoască astfel în mod indirect pe regele Ferdinand, ci în urma marilor rugămînți ale marelui ducesse Maria Pavlovna. care a rugat pe Țar personal. Țarul a găsit că primirea regelui Ferdinand se poate face cu mari onoruri, aceasta fără să se pună în discuțiune cestia recunoașterei.

Inăsprirea crizei balcanice.

Un bărbat politic, care a venit în contact cu sferele oficiale din Londra, își rezumă astfel opinia asupra situațiunii politice din Balcani.

De câteva zile decurg fără întrerupere negocieri între Puteri. Curentul panslavist e azi cu mult mai tare decât a fost în 1876, când cu începerea războiului oriental. E o considerațiune de mare însemnătate morală, că Rusia vrea să-și restabilească prestigiul, acum cam știrbit, în Balcani.

De aci nu va urma însă, că dacă Serbia vrea să se sinucidă, că va fi sprijinită de Rusia. Cu toate acestea guvernul rusesc a înștiințat toate puterile cele mari, că în cazul izbucnirii unui războiu între Serbia și Austro-Ungaria, și în special în cazul în care Austro-Ungaria ar refuza să se conformeze deciziunii eventualei conferințe europene, de a acorda compensațiuni Serbiei, atunci Rusia va face cauză comună cu Serbia. Din cauza aceasta oficiul de externe de aici consideră situațiunea ca foarte gravă, și necesitatea momentului este ca Puterile să facă o presiune nu numai asupra Serbiei ci și asupra Austro-Ungariei.

Atitudinea schimbată a Rusiei.

Din Paris se comunică ziarului »N. Fr. Presse« despre părerile ce domnesc acolo asupra situației, între altele :

În adunarea populară din Câmpeni, l'am văzut de aproape pe Dragoș. Era de o statură mijlocie, brunet la față și stricat de vărsat, cu barba neagră și tunsă. Efta-tea lui a putut fi de 35 de ani. Mișcările lui erau iuți și tonul vorbirii nu prea plăcut. Vorbea în modul Crișenilor și amesteca și câte o vorbă ungurească, dintre cari mi-a rămas în minte »agyai«, care atunci nu pricepeam ce să însemneze.

A vorbit poporului sub cerul liber, stând pe o masă, de pe care la strigătele poporului a sărit jos între inteligenții, cari cu Iancu dimpreună stăteau în jurul mesei. Iancu era îmbrăcat în o mantauă albă de haba, largă, așa precum sunt folosite de a se putea arunca aripa peste umere. L'au luat așa de braț pe Dragoș, care era mai mic la statură și mai acoperit de mantaua Iancului, încunjurat de inteligenții români, trecură printre popor, ducându-se toți la cuartirul Iancului.

Adunarea aceasta s'a ținut într-o zi de Sâmbătă și locul a fost în troașul »Onu Chitului« aproape de podul de peste râul Arieș.

Mai sus numitul Antonescu, ca deputat congressional aflându-se în Sibiu mi-a povestit scena uciderii lui Dragoș.

Rubin Patifio.

Tot mai mult se observă aici tendința politicii rusești de a-și manifesta sentimentele în favorul Sârbilor. Aici în Paris se crede, că Rusia n'ar primi nici un fel de acțiune dușmănoasă contra Serbiei, fără ca să intervină ea însăși. Oare asigurările acestea ale Serbiei corespund deplin adevărului, ori sunt menite numai de a intimida cabinetul din Viena? E greu a răspunde la aceasta întrebare. S'a observat în zilele ultime, cum cabinetul rusesc și-a schimbat de-odată atitudinea în cestiunea recunoașterii independenței bulgare; s'a grăbit înaintea tuturor celorlalte puteri, să recunoască pe Ferdinand, folosindu-se de-o cestiune de etichetă și tratându-l ca pe un Suveran la sosirea lui în Petersburg. Mai zelos, ca ori și când se întreprinde politica rusească pentru Serbia și cu oare care ostentațiune joacă rolul de protector al ei. Politica rusească își mai întrebunțează toată influența de a face ca presa franceză să-și schimbe părerile în cestiunea balcanică. Această atitudine a Rusiei e îngrijitoare. În cercurile competente din Paris se crede, că cheia soluțiunii crizei balcanice e de a se căuta mai mult în Petersburg, decât în Belgrad și chiar și decât în Viena.

Idea că marile puteri să intervină nu numai la Belgrad ci și la Viena pentru o pacinică aplanare, nu vine — cum se crede în Berlin — dela Franța, ci dela Rusia, care vrea numai să împingă Franța înainte. *Diplomația germană* bănuiește că asigurările acestea rusești, că vreau pacea, nu sunt sincere, ci sunt un joc dublu al Rusiei, care în ascuns atâta poftel de războiu ale Sârbilor.

»Foreign Office« ziar oficios din Londra spune că *dispoziția panslavistă* e astăzi mai tare în Rusia decât în anul 1876 și că Isvolski mai vrea cu orice preț să restabilească prestigiul Rusiei în Balcani. Adevărat că guvernul rusesc a dat Sârbilor să cunoască, că dacă vor ataca ei pe Austro-Ungaria vor rămânea singuri. Însă în ultimele zile *Rusia a declarat puterilor, că de cumva din altă cauză se va naște un războiu între Serbia și Austro-Ungaria, cu deosebire din cauza că Austro-Ungaria ar refuza de a se supune hotărârilor unei conferințe europene asupra compensațiunilor pentru Serbia*, Rusia va lupta în unire cu Serbia. Din cauzele acestea »Foreign Office« consideră situațiunea cu mult mai rea ca mai înainte.

În cercurile bine informate vieneză circula știrea, că în ultimele 48 de ore Rusia a avertizat de două ori în mod energic pe Serbia să evite orice pas care ar putea agrava primejdia unui războiu. Rusia nu a ascuns guvernului sârb temerea ei, că cu toată bunăvoința ei pentru Serbia, nu ar fi în stare să o ferească de o catastrofă.

— Ziarele ruse din St. Petersburg mai cu seamă cele panslaviste, prepară opinia publică pentru un războiu în contra Austro-Ungariei. În atacurile acestor ziare nu e cruțată nici Germania.

Dacă ar merge după părerea celorla dela »Nowoje Vremja«, Isvolski ar fi trebuit să trimită un ultimatum Austriei, pentru retragerea trupelor ei dela frontiera sârbă, în caz contrar Rusia să declare războiu Austriei.

Față de aceste atitudini atitudinea Rusiei oficiale e pacinică, fiind-că nu vrea războiu, de altfel nici nu poate. Diplomația rusă are tot interesul ca Serbia să nu împingă lucrurile până la extrem și va da de sigur sfat Serbiei, ca la timpul său să cedeze.

În sferele politice oficiale ruse se crede, că Serbia se conformă sfatului Rusiei.

Atitudinea Serbiei.

— Ziarul »Tribuna« din Roma publică un interviu, ce l'a avut cu ministrul plenipotențiar sârb Vuici; acesta a declarat următoarele :

»Situațiunea politică austro-sârbă nu e periculoasă, ci numai gravă, cum a fost de altmintrelea și după anexare imediat. Știrile despre un pretins ultimatum al Austro-Ungariei către Serbia nu sunt exacte. Cel mult ele sunt un ballon d'essais. Chemarea Puterilor este acum de a se face să i-se acorde Serbiei o compensațiune teritorială, grație căreia Serbia să poată avea un debușeu la mare. De cestiunea aceasta depinde existența economică și independența regatului sârb.

— Cercurile guvernamentale sârbești par a fi în contra războiului, de oare ce recunosc că situațiunea de azi nu ar putea aduce altceva decât o catastrofă. Regele a declarat că, pacea va trebui păs-

trată. În ce privește dezarmarea armatei nici nu vor să audă, de oarece se susține că Serbia nu s'a înarmat nicidecum în mod ostentativ.

Un comunicat oficial sârbesc.

Ziarul »Samoprava« organ al guvernului, publică un comunicat contra presei austro-ungare, care în ultimul timp a vorbit de ultimatum și de expedițiune de pedepsire.

Ziarul declară pe baza unor informațiuni culese în loc competente că Serbia păstrează o atitudine corectă față de Austro-Ungaria, neviolând nici direct, nici indirect datorile ce i sunt impuse de tradițiunile și dreptul internațional, apărând însă pe calea diplomatică interesele și drepturile sale urmând sfaturile semnatarilor tratatului de Berlin. Pregătirile militare făcute până astăzi nu au depășit de loc marginile, cari trebuiesc observate în timp de pace de un stat; Serbia nu a făcut vreun demers îndreptat exclusiv contra Austro-Ungariei; armata sârbească n'a fost concentrată contra Austro-Ungariei, nici mobilizată contra acestei puteri. Granița e în stare cu totul normală, în câșarmă sunt abia 10,000 soldați mai mult decât de obicei iarna, când efectivele cadrelor sunt reduse la minim.

Ziarul relevă apoi pregătirile militare ale Austro-Ungariei și zice: toate marile puteri cunosc adevărata stare de lucruri. Dacă ofensele și amenințările presei austro-ungare sunt simptomele unei acțiuni diplomatice a Austro-Ungariei, declarăm că o atare acțiune este un pretext pentru a realiza a doua etapă a programului de cucerire a Austro-Ungariei în Balcani, în care program Serbia figurează ca obiect de pradă după Bosnia și Herțegovina. La o așa încercare, Serbia se va opune din toate puterile ei și ne îndoiim ca Serbia să rămână izolată în acest caz nu numai pentru că nu credem ca dreptul forței armate să renască la începutul secolului al XX-lea, dar pentru că mai avem motive pentru a crede aceasta și din alte cauze mai pozitive.

Comunicatul de mai sus e judecat de cercurile ce stau aproape de ministeriul de externe austro-ungar, ca o provocare la adresa Monarchiei. Limbajul provocător al comunicatului a înăspriț situațiunea deja destul de critică.

Din Belgrad se scrie »Corespondenței sud-slavice«: »Chiar și radicalii sunt surprinși de tonul provocător al comunicatului oficial publicat în organul guvernului »Samoprava«. Aici domnește mare iritațiune. Și cei mai optimiști politicieni sunt foarte îngrijați. Tot felul de faime circulă prin oraș. Cei mai mulți consideră declararea foaiei guvernului ca un fel de declarare de războiu. Ambasadorul rusesc Sergeiev, a cărui călătorie la Viena să zice că astat în legătură strânsă cu energia atitudine a Serbiei, e azi omul zilei și asupra lui se îndreaptă toate privirile. Totodată Prințul de coroană iese din nou pe primul plan. Toate sunt îndreptate spre războiu...«

STIRILE ZILEI.

— 11 Februarie v.

Un nou proces al ziarului »Drapelul«. Ziarului »Drapelul« din Lugoj i-s'a intentat un nou proces de presă pentru o dare de seamă despre congresul socialiștilor din Viena, reproducă după foile din Budapesta. Terminul de desbatere în fața senatului de punere sub acuză a tribunalului din Timișoara s'a fixat pe ziua de 2 Martie n.

Un mecenat român. Cetim în »Revista Bistriței«: O întâmplare norocoasă, ne-a făcut să ajungem în posesiunea unei copii de pe testamentul bunului român și mult regretatului căpitan în penziune Teodor Sandul, decedat în anul trecut, originar din Budacul român. Ce inimă nobilă a sălășluit i.: acest bărbat, ce dragoste a nutrit pentru neamul nostru obidit, vedem din testamentul său, prin care lasă toată averea sa în valoare de 22.000 coroane în acți și circa 28.000 coroane în libele de depuneri (cu testament separat) total deci 50.000 cor. »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«. Prin aceasta nobilă faptă, din care vedem inima sa caldă și idealurile cari l'au frământat în viață de a vedea întărită clasa meseriașilor și agricultorilor noștri: Teodor Sandul, și-a scris numele pentru veci, în cartea de aur a neamului românesc.

Bustul lui D. A. Laurian. D. Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțiunii

publice a României, a publicat o scrisoare în »Revista generală a învățământului«, prin care îndeamnă lumea școlară să contribuie pentru ridicarea unui monument comemorativ, pentru slăvirea memoriei lui D. A. Laurian, la liceul Sf. Sava din București.

Lavină în munții Făgărașului. În urma zăpezilor mari ce au căzut în timpul din urmă o mare nenorocire s'a întâmplat în munții Făgărașului. Mai mulți locuitori dela ferestrăul din comuna Breaza erau ocupați zilele trecute cu scoborâțul lemnelor din munte. În decursul lucrului ei nu observară cum de pe munte se rostogolesc la devala masse tot mai mari de zăpadă, așa că la apropierea acestei lavine ei n'au mai avut timp să se ferească. Masa colosală de zăpadă i-a ajuns imediat, rostogolindu-se peste lucrători. Alți lucrători din apropiere numai după mari eforturi au putut să scoată de sub zăpadă pe mai mulți dintre; cei îngropați de vii Doi lucrători însă s'au aflat morți. La alți doi lucrători nu li-s'a putut da de urmă

Renașterea Messinei. De când cu grozava catastrofă din Italia de sud, guvernul și autoritățile italiene s'au ocupat necontenit cu planul și modalitatea reconstruirii orașului Messina. Astfel zilele trecute guvernul a încheiat un contract cu arhitectul Thomas Hawkins pentru zidirea a 1000 case, ce se vor ridica în apropierea orașelor Messina și Reggio. Casele vor fi construite pe fundamente de ciment din fier și lemn și trebuie să fie gata în timp de 3 luni. Pe timp de 6 luni guvernul a oprit lucrările de curățire pe teritoriul orașelor Messina și Reggio.

Profeția unui nou cutremur de pământ. Astronomul francez Emil Marchand a profetizat zilele aceste un nou cutremur grozav de pământ, fără însă a putea indica locul catastrofei. Această profetie și-o bazează pe faptul, că zilele aceste centrul principal al activității solare va trece prin meridianul central solar, care cade vertical pe pământ. Turburările produse în atmosfera solară din această cauză se pot mai ușor comunica pământului. În același timp coincide și o puternică atracție combinată a soarelui și a lunii. Probabil că cutremurile aproape zilnice, cari se manifestă în diferitele părți ale pământului, stau în legătură cu profetia lui Marchand.

O telegramă din Viena spune, că aparatele seismografice au semnalat eri două puternice cutremure de pământ, unul la o distanță de 8000 kilometri, altul la o depărtare de 1900 kilometri.

Mari cutremure în Spania. Din Madrid se anunță, că mai multe zguduituri produse de un cutremur de pământ au fost simțite la Elche, lângă Alicante. Populația a fugit înspăimântată; o panică de nedescris s'a produs într-o biserică; mai multe femei, copii și bătrâni au fost striviți sub picioare.

Urmările beției. Ni se scrie din Codlea: Locuitorul George Făgărașan din Codlea, de mai mult timp trăia într-o continuă ceartă cu nevastă-sa. Se dedase la beutura de rachiu. În seara de prinderea postului, pe la 9 oare, după o ceartă cu nevastă-sa, turmentat de beutura, făcând focul prea mare și'au aprins casa. După ce casa — a cărei pod era plin cu fân — a luat foc, în cămașe, desculți și cu capul gol a fugit în pădure și s'a spânzurat. Vecinii văzând focul, au sărit și au spart ușa, și nefiind femeia acasă, au scos totul. Nu pot întrelăsa amintirea faptului destul de regretabil, că cu ocaziunea aceasta comanda pompierilor din loc, a fost cât se poate de neglijentă. Abia la sfârșitul stânsului s'a înfățișat căpitanul pompierilor singur. A fost noroc, că fiind timp de iarnă, oamenii erau toți pe acasă și au sărit în grabă de au stâns și izolat focul cu zăpadă, căci apă nu era.

Vrednica și bogata comună Codlea, încă până acum n'a găsit de cuvânt de a prevedea cu apaduct și partea mai de sus a comunei locuitorii de români. S'au făcut în privința asta mai multe rugări la reprezentanța comunală, însă nefiind acolo nici un singur reprezentant român, nu s'a aflat nimeni să sprijinească dreapta rugare a Românilor. Dar despre asta, cu altă ocaziune voi scrie mai pe larg.

Mulțămire publică. Neputând mulțami deosebit la cunoscuți, prietini și binevoitori, cari m'au condolat din incidentul morții neuitatului meu soț, David de Radeș, Vă rog pe calea aceasta, să binevoiți a primi sincerile mele mulțămiri pentru mângăierea ce mi-ați adus în nemărginita mea durere. Blaj, 19 Febr. 1909. Văd. Aleria de Radeș.

Fapta unui nebun. Un eveniment tragic s'a petrecut zilele aceste în orașelul Iglau. Candidatul de avocat Dr. Anton Horka, fiul unui grădinar, suferind de alienațiune mentală fusese internat într'un sanatoriu din Budapesta. Înainte cu câteva zile mama bolnavului s'a adresat directorului dela Sanatoriu, întrebând cum îi merge fiului său. Ea primi răspunsul, că ce e drept nu este pe deplin vindecat, dar starea lui nu este nici prea periculoasă. În urma acestui răspuns, mama îl aduse pe fiul său acasă. Când mama lui se duse în bucătărie, nebunul se furișă după dânsa, închise ușa și cu un vas de fer zdrobi mamei șale capul. După ce o omorâ, el ieși din casă; pe stradă însă fu prins, legat și dus iarăși în sanatoriu.

Înteruperea comunicației din județul Dorohoi. Din Dorohoi se anunță, că comunicația în acest județ o cu desăvârșire întreruptă din cauza viscolului puternic din ultimele trei zile. În comuna Cotzurea, o turmă de oi a fost acoperită de zăpadă, toate oile înăbușându-se. Locuitorul Popovici din satul Cordăreni, care plecase la drum într'o sanie cu un cal, s'a pierdut și nu se mai știe nimic despre el.

Din cauza viscolului ce bântue în România s'au înzăpezit următoarele porțiuni de linii: Roșiori—T. Măgurele, Roșiori—Zimnicea, Iași—Vaslui, Iași—Ungheni, Iași—Dorohoi, Leorda—Dorohoi.

Dela oficiul de dare al orașului primim spre publicare următoarele: În sensul §-lui 36 pct. f. a art. de lege XLIV. din 1883 și ordinului direcției financiare reg. ung. din loc Nr. 5097—1909 toți acei plătitori de dare, cari au întrelăsat de ași prezenta la acest oficiu până acuma coatele de dare spre încheiere cu datoria de pe anul 1908, sunt provocați prin aceasta ași prezenta la subscrișul oficiu de dare coatele de dare spre scopul numit, în termen de 8 zile.

Îmărtire de sămânță. Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuu. vestește pe membrii Reuniunii, că va împărți între membrii în mod gratuit și în primăvara anului de față sămânțe de trifoi, de luțernă și de napi de nutreț. Cererile pentru a fi împărțite membrii să le înainteze la comitet cel mai târziu până la 10 Martie. Membrii împărțiteși cu asemenea sămânțe în anii trecuți, sunt rugați a face raport cât mai amănunțit despre recolta avută și despre experiențele făcute la cultura acestor plante de nutreț.

NECROLOG. Subscriși adânc întristați aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, cunoscuților cumcă prea iubita soție, mamă, mătușe, verișoară Veronica Florian, nasc. Poruțiu, după un morb greu și îndelungat și'a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, împărțitășă fiind cu ss. sacramente ale muritorilor în etate de 60 ani. Rămășițele pământeste se vor pune spre vecinică odihnă Joi, în 25 Februarie la 2 oare p. m în cimitierul comun din Copand. În veci amintirea ei. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Copand, la 23 Februarie 1909. Georgiu Florian, soț. Iuliu, Bazil, Aurel, Mărioara ca fi. Traian, fiu vitreg și familiile lor.

O scrisoare a lui Avram Iancu. În cartea lui Eugen von Friedenfels: »Joseph Bedeus von Scharberg—Beiträge zur Zeitgeschichte Siebenbürgens im 19 Jahrhundert« vol. II. pag. 404—412 se găsesc aprecieri juste, scrise cu oarecare căldură, despre Iancu, pe care un istoriograf austriac, vestitul Helfert în a sa »Geschichte Oesterreichs« Wien (1870) îl înfățișează deosemena în cele mai frumoase colori (»der Alpenkönig-Iancu«).

La pag. 411—412 reproduce Friedenfels o epistolă a lui Iancu către Ilie Măcelariu spre a dovedi, că din Iancu nu s'a stins scânteia spiritului său ager și pătrunzător, nici după ce în urma zguduirilor sufleteste, prin cari a trecut el și națiunea română, ajunsese victima celei mai înfiorătoare boale. Reproducem aici epistola aceasta interesantă, care poate servi și ca o completare a celor povestite în biografia românească a lui Iancu și pe care o publică organul Asociației »Transilvania«.

»Frate Ilie!
Epistolele tale din 5 și 21 Februarie le-am primit, și dacă nu ți-am răspuns până acum, să nu crezi, că am făcut-o decât din acel motiv simplu, că mi-am propus a nu mai coresponda cu nimeni. Sute de epistole dela amici și conșcolari — cari sigur numai cu intenții bune voiau să îfle: dacă mai trăiesc ori nu — le-am aruncat

la o parte fără a le da răspuns, ceea ce în tot cazul e o indiscreție din parte-mi, dar eu nu sunt de vină, dacă mi-am câștigat, durere, trista convingere, că în ziua de azi omul nici nu mai știe, cui să se încreadă.

Tu mă întrebi, ce mai sperez și ce mai cred eu? Iată îți răspund, că timpul speranțelor mele a trecut, și că credința mea e ca a șarpelui, căruia natura îi impune să-și apere capul; totuși să nu crezi, că spun acestea, fiindcă mi-aș teme viața mea nenorocită; nu, — căci această viață mi-am expus-o în anii 1848 și 1849 în mai multe rânduri pentru iubita mea națiune și pentru credința către Impăratul, — ci înțeleg iubita mea națiune, care suspină de atâtea dureri și pentru care m'ar dura inima, dacă prin mărturisirea credinței mele adevărate o aș aduce într'un pericol și mai mare. — Altdată mai mult, rămâi sănătos și nu-ți uita de mama, la sânul căreia ai crescut și nici de prietinel tău sincer: Iancu m. p., avocat și prefect. Vidra de jos 15 Maiu 1860.

Ar fi de dorit, că acele sute de scrisori, de cari face Iancu amintire în această epistolă, să se fi păstrat, și aflându-se la vre-un particular, să se trimită Muzeului »Asociațiunii« spre îngrijire. I. L.

Mulțămire publică.

Reuniunea femeilor române din Brașov aduce la cunoștință, că balul aranjat în 29 Ianuarie a. c. a avut un succes mulțămitor atât din punct de vedere moral cât și din punct de vedere material, rezultând venitul curat de 237 cor. 75 fl.

La acest bal cu scop de binefacere s'au făcut următoarele suprasolviri: Contele Mikes Zsigmond 20 cor. D-l și D-na I. Sabadeanu 14 cor. Dr. Nic. Vecerde 10 cor. D-l Simay Gerő 5 cor. D-l P. Pavel 5 cor. D-l I. Ciurcu 5 cor. D-l General Șandru 4 cor. Dr. G. Buday not. reg. 4 cor. D-l Ioan Petcu 4 cor. D-na Maria G. Dima 3 cor. D-l I. Maximilian 3 cor. Baron Reiszky 2 cor. D-șoara Ana Birăescu 2 cor. D-șoara Marioara Rusu 2 cor. D-ș. Leontina Popescu 2 cor. D-l Ioan Comanici 2 cor. D-l I. Burduoiu 1 cor. D-l I. Lengeru 1 cor. D-l B. Pecurariu funcționar de bancă 3 cor. D-l Tacit Cămarășescu 2 cor. 80 fl. Prin Doamna Virginia Vlaicu ni s'a transmis dela D-l Dr. G. D. Creangă 94 cor. 34 fl. Dr. E. Dan 2 cor. Dr. C. Moga 2 cor.

Comitetul în ședința sa din 10 Februarie aduce tuturor acestor donatori mulțămire protocolară precum și stimărilor Domni aranjieri, cari cu multă bunăvoință au asistat comitetul la reușita acestui bal, Domnișoarei Elena Popea, care cu amabilitate s'a pus în serviciul cauzei, dând ideea și executând frumoasa decorațiune a grădinei cu arbori înfloriți.

D-lui și doamnei I. Lupan care cu mare prevenire au pus la dispoziție mobila splendidă și artistică lucrată, în stil național.

Următoarelor doamne membre, cari au pus la dispoziție cu cea mai mare dragoste și amabilitate bogățiile de covoare, tablouri, candelabre, broderii românești, trebuincioase la decorațiunea sălei în caracter național, precum: d-nelor Catinca Băseanu, Maria Dr. Baiulescu, Maria Burduoiu, Lucreția Lupan, Elena căpitan Bardossy, Maria I. Savu, Maria G. Savu, Maria Maximilian, preot v. d. Maria Cioran, Maria G. Dima, Sidonia Petrovici, Elena Preșmereanu, Catinca Pușcariu, Maria Median, Elena Brânză, Ana Birăescu și d-lui Cristea Orghidan.

Domnișoarelor Mela Popea, Ana Damian, Constanța Broju, Ileana Petric și Lia G. Dima, care au lucrat la florile artificiale ale arborilor. — precum și profesoarelor și elevelor din Internat care au lucrat mii de floricele artificiale

Deosemena aducem pe aceasta cale mulțămire publică domnilor și doamnelor, care ne-au pus la dispozițiune costumele frumoase: d-nei Ana Filip preș. Reuniunii femeilor române din Abrud. d-nei Maria Dr. Putici, preș. Reuniunii femeilor române din Timișoara, d-șoarelor Lucia și Elvira Dr. Olaru Teregoava, d-șoarei Virginia Teodorescu, Rucăr, d-nei Nelli Cornea Hăcău, d-lui Dimitrie Blebea Comarnic, d-lui Andrei Voina Sinaia, d-lui prof. Axente Banciu Brașov, d-nei Florica Pușcariu Bran, d-șoarei Barbu Brașov, d-șoarei Constanția Poteca și elevelor din internat, Buzilă, Boca și Zomboreanu.

Din ședința comitetului, ținută în 10 Februarie 1909.

Maria B. Baiulescu, Ioan Lengeru, presidentă, secretar.

Bibliografie.

În tipografia Neamul Românesc din Vălenii de munte a apărut Ch. Crețeanu »Poesii alese« prețul 60 bani plus 5 bani porto (a se procura prin librăria »Gazetei« Brașov.)

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 24 Febr. Cercurile conducătoare consideră situațiunea externă de fgravă. Organul ministerului de esterne »Fremdenblatt« scrie următoarele: Politica Serbiei și înarmările ei sunt îndreptate contra noastră. De sine înțeles că din această atitudine vom trage consecințele, cari corăspund demnității noastre.

Berlin, 24 Febr. Ambasadorul francez Camilon a sfătuit pe ministrul Serbiei la Berlin, Simics, ca guvernul sârbesc să anuleze hotărârea Scupștinei în ce privește preteaziunile teritoriale ale Serbiei, caci în caz contrar Austro-Ungaria, având la spatele ei pe Germania, va nimici și fără învoirea puterilor mari Serbia. În situațiunea dată cabinetul sârbesc ar trebui imediat să dimisioneze. În cazul acesta Austro-Ungaria va împlini cererile Serbiei pe terenul economic.

Petersburg, 24 Febr. La înmormântarea marelui duce Vladimir s'a plănuit un atentat în contra Țarului. Complotul a fost însă descoperit la timp.

Petersburg, 24 Febr. În Rusia bântue vifore teribile cu zăpadă. Numeroase trenuri au fost înzăpezite. Mai multe sute de oameni au perit.

Belgrad, 24 Febr. Noul cabinet s'ar compune astfel: progresistul Novacovici va lua președinția d. Milovanovici externele, d. Pasici, lucrările publice, d. Patșa finanțele, generalul Zwickovici războiul.

Dela Librăria »Gazetei«

se pot procura

următoarele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare: Cor

Beldiceanu: »Chipuri de la maha«	1.50
Eminescu: »Literatura populară«	1.50
» »Geniu pustiu«	2.—
» »Serieri politice și literare«	2.—
Filimon: »Ciocoi vechi și noi«	1.50
Negruzzi: »Opere complete«	1.50
Odobescu: »Opere complete«	1.50
Boureaanu: »Povestiri din copil.«	1.50
Bratescu Voineschi: »Nuvele și schițe«	1.50
Cunțan Maria: »Poezii«	1.25
Chendi Ilarie: »Preludii«	2.50
» »Fragmente«	2.50
Grigorovitză: »Chipuri și graiuri din Bucovina«	2.50
Ildoș Constanța »Frumos«	1.50

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branicea

RACHITIS

Cele mai bune substanțe de nutrire, care conține Emulsiunea lui Scot, hrănesc oasele, le fac tari, drepte, și promovează dezvoltarea iute a cărnei sănătoase.

Starea sanitară generală

revine și copii mici care sufer de Rachitis devin așa de sănătoși și tari ca ceilalți copii. (4)

Veritabil numai cu marca — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott. Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capătă în toate farmaciile.

Nr. 18/1909.

Publicațiune.

Pentru renovarea și adaptarea bisericii gr. ort. din Riușor proto-presb. Făgăraș, să scrie licitațiune minuendă pe ziua de 15(28) Februarie a. c. la 2 oare p. m., carea se va ținea în localul școlii noastre confesionale.

Planul și preliminarul de spese, aprobat de Preavenerab. Consistor archidieceșan cu Nr. 12295 Epitr. din 18(31) Octomvrie 1908, precum și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial.

Doritorii de a lua în întreprindere această lucrare, au să depună vadiu 10% în bani gata sau hârtii de valoare, — după suma preliminară cu 5000 coroane. — Peatra, cărămida și nășipul trebuincios, le dă comuna bisericească.

Riușor, în 18(31) Ianuarie 1909.

Vincențiu P. Grama,
paroch.

Samoilă Dimboin,
not

(2—2.)

Anunț!

Se caută **2 lucrători**, cari să țesut pânzei de in cu mașina „Jacquard“ pentru Moldova (Bacău).

Doritorii să se adreseze la redacțiunea scestui ziar.

30,000 cor. Garanție pentru curățenie.

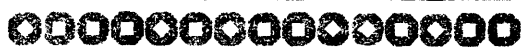
În bucătărie și casă

se spală tot ce se poate curăța și spăla numai cu

Săpunul Cerb a lui Schicht

Este rezultatul numai unui stadiu de ani îndelungați și conștiențios. Are putere extraordinară de curățit la spălat. Este curat și fără ingrediente stricacioase. Fără teamă poate deci fi folosit la orice spălat și curățire, și chiar acolo unde săpunul obicinuît nu folosește, sau reclamă o deosebită îngrijire.

GEORG SCHICHT,
societate pe acții,
Aussig a/E.

Prea Stimată Familie!!

Vă rog a lua la cunoștință că, mărindu-mi prăvălia, fiind de prezent cea mai mare și românească, Vă pot servi cu toate soiurile de manufactură, bună și ieftină, satisfăcând toate gusturile. Sub condiția „S o l i d ă“ și pe lângă prețurile cele mai moderate: **Delinuri franceze, Ștofe moderne, Umbreluțe de mademoiselle, cele mai fine cretoane, zefiruri și multe soiuri „Sublime“ de pânzături**

BOEME.

Pălării, g. dere, cravate pentru Domni. Țesături, Arniciuri, Bumbăcării și mătăsă de — cusut — cu preț redus.

NB. Domnișoarele, cari vreau să fie fericite, să procure trusourile „numai“ dela mine.

Cercați și veți afla!

Semnez cu toată stima

Turda, 1909 l. c.

(1931—3.)

De bună seamă

cetește acest bun sfat!

Vestea bună ajunge departe. Această zicală se potrivește și la „Franzbranntwein“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Franzbranntwein“

ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevestă, e oarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care să-și ajute, îndeosebi dacă s copii la casă, dacă are vr'onul durere de cap, ori de stomah. In fiice familie sunt de aceia, cari nu pot dormi, ori sunt nervoși, au reumă, îi doare spinarea, sau se simte slab ori ametește? In astfel de cazuri folosește „Franzbranntwein“, care nu numai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva de îndrumările date face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe ori cad jos de muncă, după care vine boala. De aceea e bine, ca cel ce lucră mult dimineața și seara să-și frece membrele, peptul capul cu „Franzbranntwein“ și puterile i-se înnoșă deplu.

„Franzbranntwein“ se capătă pretutindeni, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se preparează numai în laboratorul „KOSMOS“ din GYÖR, chem c al lui

„Franzbranntwein“

ca medicina întăritoare la cap.

Cunoști pe cineva, care a fo'osit „Franzbranntwein“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om șgriburind de frig? Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu cmințita medicină. Nu numai frigul, ci și căldura, asudarea o împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă însă ș-ar clăti gura în fie-care dimineață și seară cu apă amestecată cu „Franzbranntwein“, gura capătă miros plăcut, dinții nu se scorburesc, nu capătă omul dureri de stomac.

Și frumusețea părului o susține amintitul medicament. Impedecă căderea părului și în-cărunțirea de cu vreme.

se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 coroane pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 coroane.

Mașine de cusut

ORIGINALE SINGER

SINGER Co.

mașine de cusut, Soc. pe acții, Brașov, Strada Porții nr. 23.

A se observa marca fabricii înregistrată.

Magazinul de mărfuri

Brașov, Tîrgul grăunii 9.

Prăvălie specială pentru: Lin-gerie, Albituri, Pânzături, Dan-tele, Perdele, Garnituri de pat și masă, Covoare și un asorti-ment mare de articole ce cad în brașua aceasta.

Albituri pentru Dams și Bărbați se efectuează în atelierul nostru după măsură

Pentru croială și calitate se garantează. 459,6—4*)

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă bir-efacere pentru Dams, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod și modern. se capătă după măsură sau gata numai în

MAG. ZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confectionare de corseta specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Cruce seu stea dublă electro-magnetica

Patent Nr. 86987.

Nu e crucea lu Volta.

Vindecă și inviorază

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, ameșii, tîuituri de ureche, bătăie de inimă, șgărciuri de inimă, asomă, aușni greu, șgărciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, receală la mîni și la picioare, reumă, podagră, lechias, uđul in pat, influența, însomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicu-lui se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încuere din tate păr-țile lumii, cari prețuesc ca mișfămiră invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 15 zile nu se va vindeca, i-se restituie banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. publici asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se co-funde cu aparatul „Volta“, de ore-c „Cruce-Volta“ atît in Germania cît și in Austro-Ungaria a fost oficial șgărit, fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e in genere cunoscut șgărit și cercetat. Deja înfînștatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Prețul aparatului mic e 6 cor.

folosibil la morburi, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vîndare pentru țără și sîrcinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, 28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.